“Αυτό που δεν τελειώνει – Ελληνική ποίηση του 20ου αιώνα”
Εθνικό Θέατρο - Πειραματική Σκηνή

Η στήλη αποφεύγει συστηματικά να προτρέπει ή να αποτρέπει το όποιο αναγνωστικό κοινό της να δει μια παράσταση. Η δουλειά της κριτικής δεν είναι αυτή. Αυτή τη φορά θα το κάνει, περισσότερο για να εκτεθεί, παρά για να καθοδηγήσει.
Μιλώντας προηγουμένως για μια νέα ανάγνωση κάποιων σημαντικών έργων και συμπεριλαμβάνοντάς την στις υψηλές απολαύσεις που μπορεί να προσφέρει το θέατρο, δεν αρνούμαι διόλου την αυτονομία του. Όμως είναι μέρος του επικοινωνιακού του χαρακτήρα να δημιουργεί ερεθίσματα και μάλιστα τέτοια που να ανοίγουν έναν καινούργιο διάλογο του θεατή –δυνάμει αναγνώστη- με το κείμενο. Όποιος απολαύσει το λαμπερό κόσμημα που φιλοτεχνήθηκε στην Πειραματική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου σε μια από τις λιγοστές ακριβές παραστάσεις του, μπορεί να καταλάβει τι εννοώ.
Ο Στάθης Λιβαθινός και η ομάδα του κάνουν μια νέα πρόταση στο θεατρό μας. Εμβαπτίζουν τη σχέση μας με το ποιητικό κείμενο σε μια νέα αντίληψη του θεάτρου ως ποιητικού γεγονότος. Το αποτέλεσμα είναι μια σπάνια θεατρική εμπειρία και μια απάντηση ως προς τα νόμιμα θεατρικά υλικά και τους μεγάλους δρόμους που ανοίγει η σοβαρή θεατρική δουλειά, ακόμη κι όταν ο καλλιτέχνης καλείται να διαχειριστεί κάθε άλλο παρά το αυτονόητο.
Εάν το θέατρο έχει ανάγκη από το λόγο, τούτος πρέπει να είναι δραστικός, τόσο που να μπορεί να σωματοποιηθεί. Τα ποιητικά κείμενα που δεν έχουν γραφτεί για το θέατρο, όσο υψηλά κι αν είναι, δεν εμπεριέχουν αυτονοήτως μια τέτοια δυναμική. Η σχέση όμως του ανθρώπου με αυτά, όπως και με ό,τι άλλο του κόσμου τούτου, την εμπεριέχει πάντα.
Στην Πειραματική Σκηνή δεν δραματοποιείται ο ποιητικός λόγος, αν και εκφέρεται δυναμικά, μακράν όποιας αντίληψης για ένα ποιητικό αναλόγιο. Το θεατρικό γεγονός, αυτό που στην πραγματικότητα παίζεται, είναι η επίδραση αυτού του ποιητικού υλικού, στον σύγχρονο άνθρωπο. Οι ηθοποιοί προσκομίζουν στη συνάντηση τα ακριβότερα ανθρώπινα προσωπικά υλικά τους, που πάνω τους φιλοτεχνείται μια περιπετειώδης ιθαγενής αυτογνωσία ποιητικής τάξεως.
Τα ποιήματα είναι ενδόσιμο· δεν λειτουργούν ως δράμα, ούτε έχουν θέση αφηγηματικού υλικού. Το θεατρικό δρώμενο είναι μια πρόσκληση να ξαναδούμε την ποίηση ως εγκαυστική εγγραφή στο πρόσωπό μας και απευθύνεται ως έμπρακτη αποδοχή αντίστοιχης πρόκλησης.
Το οικείο της ενθύμησης και το ανοίκειο του τρόμου, που έτσι κι αλλιώς εμπεριέχεται στον ποιητικό λόγο, συμπράττουν εκρηκτικά στη διαμόρφωση της φόρμας της παράστασης. Σε εποχές αμεριμνησίας η μνήμη είναι εδώ καταλυτικά παρούσα, ενώ απουσιάζει παντελώς η γραφικότητα σε όλες της τις έννοιες. Τίποτε δεν εικονογραφείται και τίποτε δεν δραματοποιείται, αλλά οι εικόνες είναι ισχυρές και το δράμα παρόν.
Τα κοστούμια και το σκηνικό (Σωτήρης Στέλιος) είναι –σωστά- στοιχειώδη, αλλά ο τρόπος που αξιοποιείται ο χώρος με τη συνδρομή των φωτισμών (Ζαφείρης Επαμεινώνδας) ποιεί ύφος και επιβεβαιώνεται ως τόπος δράσης. Τα τραγούδια (Νίκος Πλάτανος–Στρατής Πασχάλης) και η κίνηση (Μαριέλα Νέστορα) ανασύρουν μνήμες συμβάλλοντας καίρια στην αρμονία της μεγάλης παρτιτούρας που είναι ολόκληρη η παράσταση.
Ο Λιβαθινός απέσπασε από τους ηθοποιούς του ορισμένες έξοχες ερμηνείες, ενώ αρκετά από τα νεαρότατα αυτά παιδιά δείχνουν εντυπωσιακή σκηνική ωρίμανση από

παράσταση σε παράσταση. Εντούτοις, και μόνο για την τόλμη ολόκληρης της ομάδας σε αυτήν την εμφανώς συλλογική δουλειά, προτιμότερο να τους τιμήσουμε με μια αλφαβητική αναφορά:
Βασίλης Ανδρέου, Στάθης Γράψας, Γιώργος Δάμπασης, Κατερίνα Ευαγγελάτου, Δημήτρης Ήμελλος, Νίκος Καρδώνης, Μαριάννα Λαμπίρη, Αλεξάνδρα Λέρτα, Αλέξανδρος Λογοθέτης, Γιάννης Μαυριτσάκης, Παναγιώτης Μπουγιούρης, Μαρία Ναυπλιώτου, Νικόλας Παπαγιάννης, Δημήτρης Παπανικολάου, Μαρία Σαββίδου, Ναταλία Στυλιανού, Άρης Τρουπάκης.
Ευχαριστούμε και τους δεκαεπτά.